

Аналіз досліджень з даної проблеми показав, що головним аспектом формування фахової компетенції у майбутніх вихователів дітей дошкільного віку є повноцінний освітній процес, який не закінчується при здобутті певного освітнього ступеня у закладі вищої освіти, а продовжується протягом усієї професійної діяльності.

Список використаних джерел

1. Беленька Г. В. Формування професійної компетентності майбутніх вихователів дітей дошкільного віку в умовах університетської освіти / Г. В. Беленька // Психолого-педагогічні науки. – 2012. – № 4. – С. 17 – 22.
2. Енциклопедія освіти / АПН України; гол. ред. В. Г. Кремень. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
3. Машкіна Л. Формування фахової компетентності майбутніх вихователів дітей дошкільного віку в освітньому процесі закладів вищої освіти / Л. Машкіна // Молодь і ринок. - 2019. - № 1. - С. 80-84. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2019_1_18
4. Про освіту: Закон України: від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

БРИЖАК Р. В.,
ВАРГА М. С.

Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж,
Мукачівського державного університету, Україна

ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ

Сучасне українське суспільство ставить завдання формувати особистість педагога «нового покоління», який би відмовився від застарілих стандартів і стереотипів, індивідуальність, що здатна творчо мислити, самостійно приймати рішення і відповідати за їхні наслідки. Тому, сучасний вчитель музики повинен бути конкурентоспроможним, вміти швидко адаптуватися до мінливих умов своєї професійної діяльності, володіти творчим мисленням, сучасними психолого-педагогічними знаннями, вміннями та навичками, що визначають його професійну компетентність, систематично поповнювати свої знання, постійно вдосконалювати спеціальні уміння, узагальнювати і переносити їх на різні види музично-педагогічної діяльності.

Значний внесок у теорію і практику музично-педагогічної підготовки вчителя, розвитку його творчих якостей становлять дослідження О. Апраксіної, Л. Арчажнікової, Г. Ципіна, Б. Яворського та ін. Викликають інтерес праці, які безпосередньо чи опосередковано стосуються питань розвитку творчого потенціалу майбутнього вчителя музичного мистецтва, зокрема, М. Білецької, І. Бобакової, В. Волкової, С. Деніжної, Н. Згурської, Л. Костенко, Т. Костогриз, В. Крицького, І. Могилей, І. Сипченко, Л. Шевченко, С. Ковальова, Т. Стратан, Н. Ткачова, В. Ульянова, І. Цмур та ін.

Складність професії вчителя музики визначається необхідністю тісного взаємозв'язку елементів, які входять у поняття «вчитель» і «музикант» (за О. Апраксіною). Він має бути не тільки широко освіченою людиною, яка добре

володіє своїм предметом, а й особистістю у високому розумінні цього слова. Виховуючи дітей засобами музичного мистецтва, він формує світогляд, поняття, уяву.

З'ясовуючи сутність, зміст та структуру творчого мислення майбутнього вчителя музичного мистецтва, вважаємо за необхідне звернутися до трактування сутності мислення з позиції різних наук.

«Філософський енциклопедичний словник» сутність мислення визначає як «результат відображення в сукупній духовній культурі людства природних і соціальних явищ. До змісту мислення входять всі різноманітні визначення дійсності, відтворювані свідомістю, в тому числі її загальні зв'язки і відносини; ці останні за певних умов набувають специфічні логічні функції, виступають як форми мислення» [3, с. 621-622]

Взаємозв'язок мисленневих процесів і творчої діяльності педагога простежується і у дослідженнях Ю. Кулюткіна і Г. Сухобської, які розглядають мислення як загальну здатність особистості, що забезпечує операційну основу у досягненні цілей навчання. Розвивати мислення – означає цілеспрямовано керувати процесом порівневого засвоєння знань, навчати прийома мисленнєвої діяльності і деяким методам наукового пізнання, адаптованим до віку учнів, виховувати мотиви учіння і на цій основі світогляд [2, с. 19-26].

Творче мислення є досить складним об'єктом дослідження, має багато детермінант і залежить як від знань, так і від розвитку аналітичних механізмів, їх систематизації, актуалізації і переданні в ході педагогічної діяльності і спілкування.

Так, дослідниця Н. Василенко розглядає творче мислення в контексті методичної компетентності і трактує його як «мислення, що забезпечує уміння педагога застосовувати наявні знання для реалізації цілей виховання і навчання відповідно з методичної теорії і конкретних умов навчання. Творчого мислення – це певне бачення педагогом процесу конструювання й організації навчання свого предмету, бачення учня в контексті вивчення ним навчальної дисципліни тощо. Творче мислення педагога – явище багаторівневе, оскільки в ньому відображаються конкретні установки, психолого-педагогічні знання, професійно-особистісні якості, способи розумових і практичних дій. Специфіка творчого мислення педагога визначається тим, що це не тільки пізнавальний, але і конструктивно-перетворювальний процес. Найважливішою рисою цього виду мислення є осмислення кожної навчально-виховної ситуації, оперативний вибір і реалізація оптимального варіанта її вирішення в рамках методичної культури педагога [1].

Стосовно творчого мислення, то вона буде розвиватися саме в процесі трансформації теорії на рівень практичної діяльності, тобто пошуку оптимального методичного забезпечення навчально-виховного процесу, виходячи з конкретних завдань та умов музичного розвитку студента, школяра.

Вищезазначене дає підстави стверджувати, що вчитель музики – це педагог і музикант в одній особі, тому його творчий потенціал поєднує в собі педагогічно-методичну і музичну творчість. Як будь-який інший за фахом вчитель, він увесь час перебуває у нетипових педагогічних ситуаціях, які вимагають швидкого прийняття рішень, миттєвого узгодження різних протиріч, тобто актуалізують здатність до ефективного вирішення методичних проблем, інтенсифікуючи творче мислення як

інструмент комплексного осмислення педагогічної ситуації, прийняття на його основі оптимального методичного рішення щодо створення чи коректування педагогічної ситуації.

Список використаних джерел

1. Василенко Н. В. Методичне середовище загальноосвітніх навчальних закладів: управління, технологій, практика : метод. реком. / Н. В. Василенко. – Вінниця : ВОПОП, 2012. – 96 с
2. Лаврентьева Н. В. Методичне мислення вчителя музики як невід'ємна складова його професійної методичної діяльності / Н. В. Лаврентьева // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 14 : Теорія і методика мистецької освіти / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2015. – Вип. 17 (22). – С. 67–72.
3. Философский энциклопедический словарь / гл. ред.: Л. Ф. Ильичева, П. П. Федосеева, С. М. Ковалев, В. Г. Панов. – Москва : Советская энциклопедия, 1983. – 840 с.

БРИКОВА Е. В.,

ГРАБ М. В.,

ДОКТОР К. О.

Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж
Мукачівського державного університету, Україна

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Впровадження інноваційних технологій у освітній процес ЗВО створює необхідні умови для якісної підготовки педагога нової генерації, здатного здійснювати професійну діяльність в умовах інформаційного суспільства. Використання новітніх технологій у системі фахової підготовки вчителів початкової школи сприяє формуванню їх професійної компетентності та інноваційного типу мислення. Однією з таких технологій, яка останнім часом набуває все більшої популярності, є технологія змішаного навчання (blended learning), що поєднує в собі елементи традиційного та дистанційного навчання. Сьогодні ж, коли весь світ опинився і вчиться жити в умовах пандемії коронавірусу, ця форма навчання стала на певний час універсальною.

Теоретичні та практичні аспекти використання технологій змішаного навчання у освітньому процесі розкриті у працях В. Кухаренко, Ю. Триус, А. Стрюк, Л. Шапран, О. Кривонос, О. Коротун, Д. Пейнтер, Ч. Грем, Р. Шанк, М. Хорн, Х. Стейкер та ін.

Логіка нашого дослідження потребує з'ясувати сутність поняття «змішане навчання». Поділяємо думку В. Кухаренко, що змішане навчання – це цілеспрямований процес здобування знань, умінь і навичок в умовах інтеграції аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності суб'єктів освітнього процесу на основі використання і взаємного доповнення технологій традиційного, електронного, дистанційного та мобільного навчання при

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>